

Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta
Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto
Ympäristönsuojelu
Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)
98100 Kemijärvi

TARKASTUSKERTOMUS

31.10.2023

55/11.03.03/2023

Veljekset Karjalainen Oy
Pyhäntie 2030
98530 Pyhäntä

Tarkastuskertomus ympäristönsuojelulain 172 §:n mukaisesta tarkastuksesta Veljekset Karjalainen Oy:n hallinnoimalle kiinteistölle Haapaharjun sora-alueella Pelkosenniellä, kiinteistöllä Keskipyhä 583-403-1-222

Läsnä:

- Joonas Neuvonen, ympäristötarkastaja, Kemijärven kaupunki

Toiminnanharjoittajalle kerrottiin etukäteen, että viranomainen suorittaa kiinteistölle tarkastuksen.

Tarkastuskohde ja -ajankohta:

Kiinteistöllä Keskipyhä sijaitseva Haapaharjun sora-alue (583-403-1-222). Veljekset Karjalainen Oy:llä on aiemmin ollut kiinteistölle maa-aineslupa (Pelkosenniemen kunta, rakennusmestari, 27.2.2008 § 5). Luvan voimassaolo on päättynyt 28.2.2018.

Kiinteistölle Keskipyhä suoritettiin tarkastus 30.10.2023 tarkoituksena todentaa alueelle määrättyjen (YTTLK 10.02.2023 § 21) maisemointi- ja jälkihoitotöiden tila. Toiminnanharjoittaja on vastannut aikaisemmin selvityspyynnöstä esitettyyn tarkennuspyyntöön, että maisemointi suoritetaan loppuun 16.10.2023 mennessä ja samalla toimitetaan vaaditut mittaukset pohjaveden korkeudesta. Ympäristötarkastaja ilmoitti toiminnan harjoittajalle 30.10.2023 suoritettavasta tarkastuksesta ja tässä yhteydessä toiminnanharjoittaja kertoi, että alueella on korotettu suojaetäisyyttä pohjaveteen.

Haapaharjun sora-aluetta koskevassa maa-aineslupapäätöksessä on annettu seuraavat asiaan liittyvät määräykset:

- Lupamääräys 5. Maa-ainesta otettaessa tulee ylimmän luontaisen pohjavesipinnan päälle jättää suojaavaa maakerrosta vähintään kaksi (2,0) metriä eikä suunniteltua ottotasoa + 170,00 m saa alittaa. Ottotasoa tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aihetta.
- Lupamääräys 6. Maa-ainesten otto tulee toteuttaa niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän maisemakuvan rikkoutumista. Kaivantojen reunat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3 ... Alueen maisemointi tulee suorittaa niin pian kuin se ottamistoiminnan edistyessä on mahdollista...

- Lupamääräys 7. Alueet on ottamistyön päätyttyä siistittävä ja saatettava puustoistutuksin muuhun ympäristöön soveltuvaksi...

Tarkastuksen havainnot:

Kiinteistöllä Keskipyhä havaittiin tarkastuksen yhteydessä murskauskalustoa (kuva 1). Samoista koneista tehtiin havainto edellisen tarkastuksen yhteydessä 30.8.2023. Koneet oli siirretty maisemointi- ja jälkihoitovelvoitteen alla olevan alueen toiselle puolen (itäpuoli).

Kuva 1. Murskauskalusteita kiinteistöllä Keskipyhä (itäpuolella).

Maisemointi- ja jälkihoitovelvoitteen mukaisella alueella on varastoituna edelleen sinne kuulumatonta jätettä. Käytöstä poistetut rumpusillat ja betonielementit estävät maisemointi- ja jälkihoitotöiden saattamista loppuun (kuva 2.)

Kuva 2. Kiinteistölle varastoituja jätteitä.

Kiinteistön Keskipyhä läpi kulkevan tien laidassa on maavalli (kuva 3). Rintuus tulee luiskata lupamääräysten mukaisesti 1:3.

Kuva 3. Tien laidassa oleva maavalli.

Kiinteistöllä Keskipyhä on lisäksi murskatuista maa-aineksista koostuvia varastokasoja, jotka estävät maisemointi- ja jälkihoitotöiden saattamista loppuun (kuvat 4 ja 5). Aikaisemman tarkastuksen yhteydessä huomioitiin myös, että alueelle on tuotu maa-aineksia muualta murskattavaksi.

Kuva 4. Kiinteistöllä olevia varastokasoja (kiinteistön länsipuolella).

Kuva 5. Kiinteistöllä olevia varastokasoja (kiinteistön länsipuolella).

Tarkastuksen lopputulos:

Veljekset Karjalainen Oy ei ole suorittanut loppuun kiinteistöllä Keskipyhä sijaitsevan Haapaharjun sora-alueen (583-403-1-222) maisemointi ja jälkihoitotöitä. Alueelle johtavan tien vieressä on maavalli, joka ei täytä lupaehtojen mukaista luiskausta 1:3 kummaltakaan puolelta maavallia. Alueelle on varastoituna jätettä, joka estää maisemoinnin saattamista loppuun. Alueella on lisäksi varastokasoja, joista osa on muualta tuotuja maa-aineksia. Alueen pohja ei saa olla liian tiivis, jotta vesi pääsee suotautumaan siitä läpi.

Toiminnanharjoittaja ei ole toimittanut vaadittuja mittaustuloksia pohjaveden suojaetäisyydestä maanpintaan. Kiinteistön Keskipyhä korkomittauksista ei ole myöskään toimitettu mittaustuloksia.

Jatkotoimenpiteet:

Veljekset Karjalainen Oy:n tulee esittää Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle maa-aineslain mukaisen maisemointi ja jälkihoito velvollisuuden piirissä olevan alueen korkomittaukset, sekä pohjaveden pinnan mittaustulokset. Mittaukset tulee teettää ulkopuolisella toimijalla, jolla on pätevyys suorittaa mittauksia. Jos Veljekset Karjalainen Oy aikoo käyttää muualta tuotuja maa-aineksia alueen jälkihoito- ja maisemointityön loppuun saattamiseksi, tulee maa-ainesten alkuperä todentaa Pelkosenniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Koska vaadittuja maisemointi- ja jälkihoitotöitä ei ole suoritettu määräaikaan mennessä, tullaan Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle esittämään 10.02.2023 annetun määräyksen tehosteeksi asetetun uhkasakon tuomitsemista.

Sovelletut säännökset:

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 27 §, 172 §, 175 §

Jätelaki (646/2011) 5 §, 5 a § ja 5 b §

Maa-aineslaki (555/1981) 14.2 §

Liitteet:

Tarkastuskertomus 30.8.2023

Maa-aineslupa Pelkosenniemen kunta, rakennusmestari, 27.2.2008 § 5

Päätös YTLTK 10.02.2023 § 21

ympäristötarkastaja

Joonas Neuvonen

Kemijärven kaupunki

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto

Ympäristönsuojelu

Vapaudenkatu 8 B (3 krs.)

98100 Kemijärvi

Tiedoksi:

Veljekset Karjalainen Oy

Lapin Poliisilaitos

Lapin ELY-keskus